

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

(В сила от 01.07.1991 г. Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.)

Обн. ДВ. бр.48 от 18 Юни 1991г., изм. ДВ. бр.25 от 27 Март 1992г., изм. ДВ. бр.61 от 16 Юли 1993г., изм. ДВ. бр.103 от 7 Декември 1993г., доп. ДВ. бр.63 от 5 Август 1994г., изм. ДВ. бр.63 от 14 Юли 1995г., изм. ДВ. бр.42 от 15 Май 1996г., изм. ДВ. бр.59 от 12 Юли 1996г., изм. ДВ. бр.83 от 1 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.86 от 11 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.104 от 6 Декември 1996г., изм. ДВ. бр.58 от 21 Юли 1997г., изм. ДВ. бр.100 от 31 Октомври 1997г., изм. ДВ. бр.124 от 23 Декември 1997г., доп. ДВ. бр.39 от 7 Април 1998г., доп. ДВ. бр.52 от 8 Май 1998г., изм. ДВ. бр.70 от 19 Юни 1998г., изм. ДВ. бр.33 от 9 Април 1999г., доп. ДВ. бр.42 от 5 Май 1999г., изм. ДВ. бр.64 от 16 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.81 от 14 Септември 1999г., изм. ДВ. бр.90 от 15 Октомври 1999г., изм. ДВ. бр.103 от 30 Ноември 1999г., изм. ДВ. бр.114 от 30 Декември 1999г., изм. ДВ. бр.84 от 13 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.28 от 19 Март 2002г., изм. ДВ. бр.61 от 21 Юни 2002г., доп. ДВ. бр.96 от 11 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.19 от 28 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.31 от 4 Април 2003г., изм. ДВ. бр.58 от 27 Юни 2003г., изм. ДВ. бр.31 от 8 Април 2005г., изм. ДВ. бр.39 от 10 Май 2005г., изм. ДВ. бр.42 от 17 Май 2005г., изм. ДВ. бр.43 от 20 Май 2005г., изм. ДВ. бр.66 от 12 Август 2005г., изм. ДВ. бр.103 от 23 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.38 от 9 Май 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 21 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.80 от 3 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.92 от 13 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.104 от 11 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.67 от 29 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.70 от 8 Август 2008г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.108 от 19 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.23 от 27 Март 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.101 от 28 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.14 от 15 Февруари 2011г., изм. ДВ. бр.18 от 1 Март 2011г., изм. ДВ. бр.34 от 29 Април 2011г.)

§ 1. В чл. 294 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови ал. 2 и ал. 3 със следното съдържание:

„(2) Лихва за забава на плащане не може да се изключва с договорно условие.

(3) Лихвата по ал. 2 е в размер не по-малък от законната лихва”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 4

§ 2. Създава се нов чл. 294а със следното съдържание:

„Чл. 294а.(1) Кредиторът има право да начислява лихва за забава на плащане при изтичане на следните срокове:

1. тридесет календарни дни след датата на получаване от длъжника на фактурата или равностойно искане за плащане;

2. ако датата на получаване на фактурата или на равностойното искане за плащане е неизвестна, тридесет календарни дни след датата на получаване на стоките или на предоставяне на услугите;
3. ако длъжникът получи фактурата или равностойно искане за плащане преди стоките или услугите, тридесет календарни дни след получаване на стоките или предоставяне на услугите;
4. ако в закона или в договора е предвидена процедура за приемане или проверка, с която да се установява съответствието на стоките или услугите с договора, и ако длъжника получи фактурата или равностойно искане за плащане преди или на датата на приемане или на проверка, тридесет календарни дни след същата дата

(2) В обхвата на ал. 1 попадат и лицата по § 1, т. 29 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица

(3) Сроковете по ал. 1 не могат да надвишават 60 календарни дни.

(4) След изтичане на сроковете по ал. 1 и 2, когато лихвата стане дължима, кредиторът има право да получи минимална фиксирана сума от 80 лв и на обезщетение за други извършени разноси по събирането.”

§ 3. Създава се нов чл. 294б със следното съдържание:

«чл. 294б. Разпоредбите на чл. 294, ал. 2 и ал. 3 и чл. 294а се прилагат и по отношение на търговските сделки, по които страна са държавни и общински органи.»

Преходните и заключителните разпоредби

§ 4. В Закона за защита на конкуренцията (Обн., ДВ, [бр. 102](#) от 28.11.2008 г., изм. и доп., [бр. 42](#) от 5.06.2009 г., изм., [бр. 54](#) от 16.07.2010 г., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г.) в чл. 8 се създава нова т. 16 със следното съдържание:

«т. 16. следи за спазването на чл. 294, ал. 2 и ал. 3, чл. 294А и чл. 294б от Търговския закон, а решението, с което се установява нарушение на посочените разпоредби е изпълнително основание по смисъла на чл. 417 от Гражданско-процесуалния кодекс»

Законът е приет от ХLI Народно събрание на 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на Търговския закон

На 16 февруари 2011г. Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз, приеха Директива 2011/7/ЕО, относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки. В съответствие с това трябва да се обсъдят и приемат основните разпоредби в българското законодателство при транспониране на директивата и да се развие правна и икономическа среда, която допринася и подпомага навременните плащания.

При сегашните условия, повечето стоки и услуги се доставят между фирмите и държавни органи на основа на отложени плащания. Много плащания по търговски сделки между предприятията и между предприятия и държавни органи се извършват по-късно от предвидените в договора или в общите търговски условия срокове, което има отрицателен ефект върху ликвидността и усложнява финансовото управление. Рискът от подобни негативни последици сериозно се увеличава по време на рецесия, когато достъпът до финансиране и без това е затруднен. В това отношение държавните органи в България носят особена отговорност, като с некоректните си действия и закъснения в плащането, влияят негативно върху стопанския оборот. Забавянето на плащания от министерства, агенции и общини е станало финансово привлекателно заради бавната процедура на обжалване и неплащането на лихви за просрочие. Ето защо необходима е съществена промяна за равнопоставено третиране на държавните органи с останалите длъжници, а изключването на правото на начисляване на лихви и обезщетение за разноси по събиране винаги да се разглежда като договорно условие или практика, представляващи явна злоупотреба. В този смисъл, това от своя страна, ще повлияе положително и за намаляване на междуфирмената задлъжнялост.

Законопроектът дава право на кредиторът да изисква лихви за забава за всички плащания извършвани като възнаграждения по търговски сделки за доставката на стоки или предоставянето на услуги независимо дали са между предприятия или между предприятия и държавни органи. Сроковете за плащане не трябва да надвишават 30 (тридесет) календарни дни, освен ако в договора са обосновани спецификата и определени условия за удължаване законния срок за плащане максимално до 60 календарни дни. Лихвата за забавяне не може да бъде по-малка от законната (основен лихвен процент плюс десет процентни пункта) и не може да се изключва с договорно условие. Освен това кредиторът има право да получи минимална фиксирана сума от 80 лв и на обезщетение за други извършени разноси по събиране на вземането. Тези разпоредби,

предвидени в законопроекта, не уреждат сделките извършвани с потребители, обезщетенията за щети в това число извършвани от застрахователни компании и не се отнасят за дълговете, които са предмет на процедура по несъстоятелност на длъжник, включително производство, чиято цел е реструктуриране на дълг.

Предложеният ЗИД на Търговския закон има за цел с използването на пазарни механизми да се създаде култура на плащане в срок, да се подобри ликвидността, конкурентоспособността и финансовото управление, да се нормализира и ускори стопанския оборот да се повиши деловата активност.

ВНОСИТЕЛ: